

Székely Ákos tájékoztatója

Dr. Székely Ákos: Három rövid kérdéssel foglalkoznék: az egyik a büntetőügyszak általános helyzete, a másik egy büntető jogegységi határozat, a harmadik pedig joggyakorlat-elemzés és annak utóélete. Ahogy az már korábban elhangzott a többi ügyszakhoz képest a veszélyhelyzetben a Büntető Kollégium is változatlan energiákkal működött. Könnyen tette, hiszen a büntető eljárási törvényünk veszélyhelyzettől függetlenül a tanácsülést hangsúlyozza, tárgyalást nem is tarthat a Kúria és az ügyfélnyilvánosságot biztosító nyilvános ülés is kivételesnek számít. Így tehát semmiféle alapvető új helyzetet nem eredményezett, hogy az ügyfelek nem lehettek jelen az eljárások során. A másik hasonlóan már évek óta az eljárási törvényt képező körülmény, hogy az elektronikus kapcsolattartás és a telekommunikációs eszközöknek a büntető eljárásban való felhasználása ez megvan, biztosított és biztosított volt a kollégáknál a megfelelő elektronikus eszköz is. Tehát tulajdonképpen ugyanúgy tudtunk működni, mint a veszélyhelyzetet megelőzően távoli asztalról. Az ügyérkezés viszont jelentősen csökkent értelemszerűen. Majd ez később vissza fog jönni, de egyelőre most ebben a három hónapban lecsökkent az ügyérkezés, ez pedig egyértelműen azt eredményezte, hogy a befejezések számának változatlanságával, vagy talán még növelésével is az érkezés csökkenésével viszont kedvezőek lettek az ügytartamok és a folyamatban maradt ügyek száma is. A jogegységi határozat ez a 2/2020-as büntető jogegységi határozat, ez a vagyonekobbzás kérdéskörét vizsgálja és foglal benne állást. Ugye ez nem büntetés a vagyonekobbzás, ez egy intézkedés és azt szolgálja, hogy bűnös vagyon, bűnös eredmény nem maradhat az elkövetőnél, mert akkor ez olyan, mint hogyha megérné bűnözni, tehát ezt kötelezően el kell kobozni. Kérdés azonban, hogy mi van azzal a vagyontárggyal, ami már vissza került a sértetthez, vagy a sértettnek kell a törvény kötelező rendelkezése alapján kiadni, hogy itt mi a teendő? A jogegységi határozat úgy foglalt állást, hogy a kétszeres elvonás tilalma okán a sértettnek járó vagy már vissza juttatott vagyont nem lehet elkobozni, amivel azonban az elkövető gazdagodott – például azért, mert egy orrgazdának tovább értékesítette a (nevezzük így) lopott holmit – ,akkor erre a gazdagodásra a vagyonekobbzás alkalmazása kötelező. Végül a joggyakorlat-elemzés kapcsán: az év legelején zárult le egy, az országos büntetékiszabási gyakorlatot vizsgáló joggyakorlat-elemzés, felmerült ugyanis, hogy az ország különböző pontjain, jellegében hasonló

bűncselekmény és hasonló bűnösségi körök mellett nem hasonló büntetések kerülnek kiszabásra. A joggyakorlat-elemzés két cselekményt választott ki: a súlyos testi sértést és vagyon elleni bűncselekmények közül a lopást, még pedig olyan magatartásokat, amelyeket a törvény három hónaptól három évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel fenyeget. És azt állapította meg, hogy a testi sértéses ügyekben nincs országos, nem mutatható ki országos eltérés és a vagyon elleni bűncselekmény, a lopás esetében sem állapítható meg szignifikáns eltérés. Tovább él, tovább folytatódik ez a joggyakorlat-elemzés, ugyanis létrehozásra kerül egy olyan adatbázis, amely tartalmazza az adott statisztikai lapok adatait – minden elítéltről ugyanis kell egy statisztikai adatszolgáltatást nyújtanunk –, és ezeket egy adatbázisba összegyűjtve, ha erre rákeresünk, akkor a gép tulajdonképpen meg tudja jeleníteni, hogy országosan, átlagosan, ilyen cselekményre melyik az a joghátrány, ami az országos átlagnak megfelel, a tipikus. Ez természetesen nem vonja el a bírónak az egyéniesítő tevékenységét, ez csupán egy orientáló adat lehet. Jelenleg már 70.000 elítéltnak az adatai szerepelnek az adatbázisban és tulajdonképpen a tesztelés már zajlik, és azt mutatja, hogy a törvényben és a joggyakorlatban kijegecesedett elveknek megfelelően folyik, folytatható a büntetés kiszabás. Tehát a középérték körül alakulnak a joghátrányok. Köszönöm szépen!